IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 165)**

z dnia 28 września 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 165)

28 września 2022 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Polaka (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

I. informację o dokumentach, w stosunku do których Prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2022) 399, 418, 420 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej); COM(2022) 416, 417, 424, 427 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.);

II. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady: W kierunku bardziej zrównoważonego rybołówstwa w UE: aktualna sytuacja i kierunki na 2023 r. (COM(2022) 253 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

III. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Pomoc Ukrainie i odbudowa Ukrainy (COM(2022) 233 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisk rządu;

IV. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady: Opinia Komisji w sprawie wniosku Ukrainy o członkostwo w Unii Europejskiej (COM(2022) 407 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisk rządu;

V. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady: Opinia Komisji w sprawie wniosku Gruzji o członkostwo w Unii Europejskiej (COM(2022) 405 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

VI. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady: Opinia Komisji w sprawie wniosku Republiki Mołdawii o członkostwo w Unii Europejskiej (COM(2022) 406 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu.

W posiedzeniu udział wzięli: **Szymon Szynkowski vel Sęk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Janusz Kowalski** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz**, **Joanna Heger** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Aleksandra Rhein** – specjalista ds. kontaktów zagranicznych w BSM; **Marcin Fryźlewicz** – ekspert ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych, **Łukasz Żołądek** – specjalista ds. międzynarodowych z BAS, **Elżbieta Berkowska** – specjalista ds. systemu gospodarczego z BAS.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, posłów do Parlamentu Europejskiego, ministrów, a także towarzyszące im osoby.

Czy do porządku dziennego mają państwo jakieś uwagi? Nie ma. Wobec tego stwierdzam, że Komisja przyjęła dzienny porządek obrad.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt I, mianowicie informacji o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty UE: w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej COM(2022) 399, 418, 420; w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. COM(2022) 416, 417, 424, 427. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy je przyjąć bez rozpatrywania przez Komisję? Sprzeciwu nie ma. Stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady: W kierunku bardziej zrównoważonego rybołówstwa w UE: aktualna sytuacja i kierunki na 2023 r. (COM(2022) 253 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd reprezentuje pan minister Janusz Kowalski, sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Janusz Kowalski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, bardzo serdecznie dziękuję. Rzeczywiście mam dzisiaj zaszczyt w zastępstwie pana ministra Krzysztofa Ciecióry zaprezentować stanowisko do tego komunikatu. Państwo znają treść tego komunikatu. Powiem krótko, stanowisko polskiego rządu jest następujące: kierunkowo oczywiście popieramy komunikat Komisji do PE i Rady, wszakże z pewnymi zastrzeżeniami. Oczywiście zgadzamy się z Komisją Europejską w sprawie kierunków działań na rzecz poprawy kondycji stad ryb, natomiast uważamy, że potrzebne jest bardziej holistyczne podejście. Komisja powinna się koncentrować nie tylko na wysokości kwot połowowych, które niestety konsekwentnie są zmniejszane, ale także zacząć rozwiązywać problemy bardziej systemowo. Takim dobrym przykładem, o którym rozmawiamy w MRiRW, jest na przykład naukowe zbadanie prostej, dla nas niewyjaśnionej zależności, że na przykład śledź w Zatoce Ryskiej, jego warunki egzystowania są zdecydowanie lepsze od śledzia centralnego, który nas interesuje. A jak państwo wiecie od 2010 r., kiedy kwoty połowowe były na poziomie 126 tys. ton, w propozycji kierunkowej jest mowa o propozycji Komisji Europejskiej około 61 tys. ton na rok 2023, a więc podejście naukowe i próba znalezienia naukowych przyczyn takiego stanu rzeczy pozwoli w sposób efektywniejszy spełnić to oczekiwanie, jakim jest poprawa kondycji ryb. Innymi słowy popieramy kierunkowo, ale decyzje co do ostatecznych kwot połowowych jeszcze przed nami. Będziemy oczywiście walczyć o to, aby one były dla polskich rybaków wyższe.

Chciałbym jednak minimalnie rozszerzyć informację w sprawie tego komunikatu, ponieważ w tym komunikacie zostało zawarte pewnego rodzaju określenie negatywnych skutków wynikających z pogorszenia statusu przedsiębiorców naszych rybaków, związanych przede wszystkim ze wzrostem ceny paliw, nie tylko oczywiście z ograniczeniem kwot połowowych.

Tutaj bardzo ważna informacja to jest inicjatywa pana premiera Henryka Kowalczyka i pana wiceministra Krzysztofa Ciecióry. Są już uzgodnienia z Komisją Europejską w sprawie mechanizmu wsparcia dla rybaków. Szacujemy, że będzie to kwota około 190 mln zł, a więc dokładnie to, co Komisja wskazuje w tym komunikacie, realizujemy w taki sposób, aby – mogę podać dane – aby kwotą mniej więcej 30 mln zł wesprzeć obszar rybołówstwa morskiego, kwotą 53 mln zł – obszar związany z akwakulturą i rybactwem śródlądowym, przetwórstwo ryb – 105 mln zł. Takie są nasze założenia. Zakładamy, że w ciągu kilkunastu tygodni formalne decyzje w tej sprawie już zapadną i ten mechanizm pomocy w ciągu 2 miesięcy uruchomimy, tak aby rekompensaty były wypłacone. Na przykład przetwórcom planujemy 2,21% ich przychodów z roku 2020, rybakom śródlądowym – rekompensata w wysokości 6 zł 6 groszy za hektar, rybakom morskim – od 9 do 96 tys. zł za łódź. Innymi słowy, tutaj jesteśmy aktywni po to, aby w sytuacji szalejących cen energii, paliw poprawić sytuację rybaków za kwartał pierwszy i drugi tego roku.

Dla państwa informacji, bo te dane zawsze przydadzą się, są też z nami europosłowie, którzy przecież wspierają ten sposób myślenia w PE, za co bardzo dziękujemy, ale warto pamiętać, że na przykład według tych oficjalnych danych paliwo żeglugowe po drożało z 3 zł do 5,8 zł za litr. To jest wzrost o 93%. Koszt produkcji lodu już w tych pierwszych dwóch kwartałach wzrósł o 30%, wzrost cen energii elektrycznej oczywiście do tego segmentu był w pierwszych dwóch kwartałach – 13%, wzrost cen paszy – 30%. Ten mechanizm, który przygotowuje pan wiceminister Krzysztof Ciecióra, ma spowodować, że te rekompensaty w sposób celowy i skuteczny trafią do naszych rybaków. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Sławomir Zawiślak. Bardzo proszę, panie pośle, o zabranie głosu.

Poseł Sławomir Zawiślak (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni zgromadzeni, panie i panowie posłowie, przedstawiciele strony rządowej, komunikat Komisji w kierunku bardziej zrównoważonego rybołówstwa w UE, aktualna sytuacja i kierunki na 2023 r. COM 253 jest niejako relacją z podjętych już wcześniej działań przez Komisję Europejską. Doszukałem się chyba nawet od 2013 r., kiedy pewne regulacje zaczęły wchodzić. Wydaje się, że jest dokumentem na początek pozytywnym w tym sensie, że opisuje się, że następuje zrównoważenie rybołówstwa na terenie akwenów niejako podległych UE poprzez fakt odbudowy stad ryb. To mnie cieszy, bo jako poseł, co prawda ze wschodniej Polski, uwielbiam ryby i chciałbym, żeby ryb było jak najwięcej. A jak jest bardzo dużo ryb, to korzysta z tego też rybołówstwo, rybacy, którzy nam tych wyjątkowych i ważnych w naszym jadłospisie stworzeń dostarczają i mają dobrą sytuację finansową.

Natomiast dalsze czytanie tego dokumentu przyniosło informacje, jakimi środkami uzyskuje się taki rezultat, a środki te, wydaje się, że mogą być zrozumiałe, czyli redukcja połowów, redukcja floty na terenie UE służą temu celowi. Jednak w przypadku tematu, który najbardziej mnie interesuje jako parlamentarzystę Rzeczypospolitej Polskiej, posła na Sejm, smuci mnie fakt – wyczytałem w dokumentach, jest także ocena strony rządowej i wyczytałem to też w opinii BAS – że działania UE dotyczące akwenu Morza Bałtyckiego przy już poniesionych stratach, także przez polskie rybołówstwo, nie przyniosły efektu odbudowy stad. Rozumiem, że UE dalej chce, żeby rząd polski przyczyniał się do realizowania zaleceń UE na przyszłe lata, szczególnie na 2023 r., które byłyby związane z tym, że być może… chociaż rząd polskie nie zakłada redukcji floty, a pan reprezentujący stronę rządową, co mnie cieszy i za co dziękuję, mówi nawet o tym, że będą

negocjacje o wyższe kwoty połowowe, to jednak wygląda to w ten sposób, że brak skuteczności w tej polityce, być może stosowanie nie do końca odpowiednich naukowych działań, które temu celowi by służyły… bo rząd polski zachęca do tego, żeby bardziej współpracować z naukowcami. Ja zachęcam, żeby bardziej współpracować ze stroną społeczną, bo przy tym komunikacie, jak wyczytałem, nie było konsultacji z organizacjami, ze stroną społeczną, która mogłaby wnieść do komunikatu jakieś nowości. Racjonalne jest tłumaczenie, że jak powstanie akt prawny, to wtedy można go konsultować, ale wydaje się, że szczególnie w tak trudnej sytuacji dotyczącej akwenu Morza Bałtyckiego można by było… UE mogłaby zrobić wysiłek, żeby porozmawiać z rybakami, z innymi, jakie działania dodatkowo można zrobić, żeby pomóc w odbudowie stad, ale tak, żeby nie zaszkodzić rybakom. Tego mi brakuje.

Natomiast w tym dokumencie, który pokazuje całe te procesy jeszcze bardziej rozbudowane – stosowane przez UE, także negocjacje kwot połowowych z krajami ościennymi, z państwami trzecimi, ze Zjednoczonym Królestwem, z Norwegią, z państwami nadbrzeżnymi, zachętami dotyczącymi wykorzystywania środków finansowych, żeby one były bardziej racjonalnie wykorzystywane – brakuje mi w tym takiej sprawy, która się pojawia chwilowo, czyli UE zachęca państwa do stosowania dalej takiej samej polityki, zauważając wzrost kosztów utrzymania flot rybackich. Nie wskazuje jednak w ogóle źródła zrekompensowania rybakom strat za tę pozytywną myśl, żebyśmy w międzyczasie odbudowali stada. A jak zlikwidujemy floty, a pojawią się ryby, to kto nam będzie te ryby łowił? W związku z tym, jeżeli są przewidywania, że gdyby do końca roku były takie trudne ekonomicznie dla rybaków sytuacje, to 87% floty unijnej poniesie straty, nie będzie miało zysków, to cieszy mnie bardzo, że rząd polski, aprobując generalnie kierunek tego dokumentu, podnosi między innymi fakt, że to tymczasowe wsparcie dla sektora rybackiego absolutnie nie równoważy strat i też nie zapewnia utrzymania floty. Rekompensaty z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności nie poprawiają trudnej sytuacji ekonomicznej sektora rybołówstwa bałtyckiego.

W związku z tym będę namawiał rząd polski, skoro UE negocjuje z krajami trzecimi, żeby rzeczywiście w sposób zdecydowany porozmawiać o tych tematach finansowych z UE, bo wskazanie pewnego systemu EFMR, z którego niby można by było wykorzystywać środki, chyba jest niewystarczające, dlatego że tam się nie pojawiają żadne kwoty, a brak odniesienia się do tej propozycji ze strony rządu polskiego… czytam, że: rząd nie aprobuje tego planu z tego tytułu, że na przykład środki są już rozdzielone i nie można tych pieniędzy wykorzystać ze wskazanego kierunku. W związku z tym trzeba by było na pewno podjąć bardziej zdecydowane działania w tym kierunku, zważywszy na szczególną sytuacje sektora rybołówstwa na terenie Bałtyku, w tym także rybołówstwa polskiego, żeby podjąć rozmowy, żeby nie tylko były wyższe kwoty połowowe, ale także żeby były rekompensaty zabezpieczone w przypadku, gdyby UE tych wyższych połowów nie zadysponowała. Bo może być tak, że nie zadysponuje, a nawet będzie decyzja, zachęta do tego, żeby zredukować dalej naszą flotę, którą w tym momencie posiadamy.

Kończąc temat ważny z punktu widzenia środowiska biologicznego, niekontrowersyjny w kwestii utrzymania stad czy zachowania ich w większej ilości, wierzę głęboko, że rząd polski zdecydowanie podejdzie do tych tematów, o których mówiłem, czyli zabezpieczenia interesów sektora rybackiego na terenie akwenu Morza Bałtyckiego, szukając także sojuszników w kwestii pozyskania dodatkowych środków wśród państw bałtyckich. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś chciałby się wypowiedzieć w sprawie tego dokumentu? Nie widzę, nie słyszę. Wobec powyższego chciałbym zapytać, czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu. Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2022) 253 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Pomoc Ukrainie i odbudowa Ukrainy (COM(2022) 233 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.

Rząd reprezentuje pan minister Szymon Szynkowski vel Sęk, sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Witamy pana ministra. Bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szynkowski vel Sęk:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowni państwo posłowie, Polska z zadowoleniem przyjęła publikację przez Komisję Europejską komunikatu, w którym określono założenia dotyczące bieżącego wsparcia oraz ramy powojennej odbudowy Ukrainy. W ocenie rządu dokument jest dobrym punktem odniesienia dla działań związanych z krótko- i długoterminową pomocą dla Ukrainy. Pomimo że wojna na Ukrainie wciąż trwa – od początku agresji rosyjskiej minęło 216 dni – ważne jest, aby zostały wypracowane główne zasady i priorytety długoterminowej odbudowy Ukrainy po wojnie. Konieczne są rozwiązania, które z jednej strony w realny sposób zapewnią stabilizację i rozwój Ukrainy w nadchodzących latach, a z drugiej będą wspierać proces integracji tego państwa z UE. Możemy zatem mówić nie tylko o odbudowie, ale też o transformacji Ukrainy. Odniesienie do tych powiązanych ze sobą celów znajduje się w dokumencie przedstawionym przez Komisję Europejską. Plan odbudowy powinien być odpowiedzią na potrzeby rządu w Kijowie i być przygotowywany w uzgodnieniu z ukraińskimi władzami. W związku z tym rząd opowiada się za tym, aby działania na rzecz odbudowy opierały się na odpowiedzialności Ukrainy współpracującej ściśle z UE i innymi kluczowymi partnerami międzynarodowymi.

Rząd popiera propozycję odbudowy Ukrainy w oparciu o koncepcję europejskiej drogi, w której proces odbudowy ma pomóc Ukrainie w integracji z UE. W związku z tym powojenna odbudowa Ukrainy powinna być powiązana z reformami przybliżającymi Ukrainę do członkostwa w UE, co jest szczególnie istotne w związku z uzyskaniem przez ten kraj statusu kandydata do UE, o co Polska, warto to podkreślić, od początku zabiegała jako polityczny priorytet i pociągnęła za sobą w tej sprawie inne kraje, które wsparły tę ważną decyzję.

Proces odbudowy powinien się odbywać nie tylko w wymiarze infrastruktury, lecz także w wymiarze administracyjnym, regulacyjnym i gospodarczym. Odbudowa Ukrainy powinna być powiązana z reformami, które zbliżą ukraińską gospodarkę do standardów europejskich w zakresie polityki klimatycznej, cyfryzacji, przestrzegania zasad prawa, w tym zasad przeciwdziałania korupcji i dobrego rządzenia. W komunikacie wskazano cztery filary odbudowy. Po pierwsze, odbudowa kraju: infrastruktura, usługi zdrowotne, szkoły, energetyka. Po drugie, modernizacja kraju; po trzecie, integracja gospodarcza i społeczna z UE; po czwarte, pomoc w odbudowie gospodarki.

Dla nas, dla Polski, ważne jest, aby te cztery filary były wdrażane zgodnie z najnowszymi politykami i normami europejskimi. Wspieramy europejskie aspiracje Ukrainy. Jesteśmy gotowi dzielić się doświadczeniami w zakresie dostosowań do unijnych przepisów dotyczących spraw gospodarczych oraz kwestii związanych z odbudową. W zakresie gospodarczym Ukraina podjęła w ostatnim czasie szereg reform, jednak potrzebne są dalsze działania na rzecz poprawy środowiska biznesowego. To przede wszystkim walka z korupcją, lepsza ochrona własności intelektualnej, poprawa stanu sądownictwa gospodarczego, a także odejście od polityki protekcjonistycznej w dziedzinie handlu.

Proces odbudowy Ukrainy będzie miał charakter wielowymiarowy. Będzie dotyczył większości obszarów funkcjonowania państwa, gospodarki i społeczeństwa, jak również będzie rozciągnięty w czasie. Obie kwestie zostały dostrzeżone w dokumencie, ponadto najbliższy horyzont czasowy wymagać będzie dużego wsparcia finansowego w celu utrzymania podstawowych funkcji państwa, do czego Komisja Europejska również się odniosła.

Jednym z najpilniejszych bieżących zadań jest zapewnienie pomocy finansowej dla Ukrainy. Polska w pełni popiera podjęte przez UE w tym obszarze decyzje i działania.

Istnieje jednak duża niepewność co do rozwoju działań wojennych, ewentualnych negocjacji pokojowych i ich ostatecznego rezultatu, dlatego konieczne jest przyjęcie założenia, że kwoty przeznaczone na doraźne wsparcie finansowe Ukrainy mogą się okazać niewystarczające i konieczne będzie ich powiększenie jeszcze w bieżącym roku, jak również zaplanowanie odpowiednich funduszy na wsparcie makrofinansowe w 2023 r.

W przypadku niewykorzystania tych środków można przyjąć, że będą one przesunięte na fundusz odbudowy Ukrainy. Odbudowa Ukrainy będzie wymagać ogromnego wysiłku finansowego. Ważne jest, aby już teraz rozpocząć przygotowania najważniejszych elementów tych międzynarodowych starań. Wsparcie to będzie musiało obejmować perspektywę średnio- i długoterminową. Starania z odbudową powinny być podejmowane przez władze Ukrainy w ścisłym partnerstwie z UE, innymi kluczowymi partnerami, G7, G20, inne państwa trzecie, międzynarodowe instytucje finansowe, inne organizacje międzynarodowe. Zdaniem rządu należy zadbać o to, aby wysiłki te były prowadzone przez UE, ale także aby wzbudziły zainteresowanie partnerów międzynarodowych i firm prywatnych.

W odniesieniu do pomocy makrofinansowej UE i działań międzynarodowych instytucji finansowych opowiadamy się za dalszym wsparciem Ukrainy, także w wymiarze makrofinansowym. Dalsze wsparcie w formie Macro-Financial Assistance jest konieczne, zwłaszcza w kontekście zwiększającej się luki finansowej. Ta luka wynosi 14,3 mld euro do czerwca 2022 r.

Rząd przychylnie ocenia wstępną propozycje Komisji, a także apeluje o przyspieszenie trybu prac nad wnioskiem Komisji, aby umożliwić natychmiastowe udostępnienie środków Ukrainie. Jednocześnie z niezadowoleniem oceniamy przesuwającą się w czasie prezentację wniosków właściwych aktów prawnych. Popieramy proponowane w dokumencie rozwiązania polegające na utworzeniu platformy na rzecz odbudowy Ukrainy oraz przyjęte założenia jej funkcjonowania, co umożliwi właściwą koordynację i zarządzanie procesem odbudowy Ukrainy ze zniszczeń wojennych. W platformie miałyby uczestniczyć: Komisja, państwa członkowskie, rząd Ukrainy i międzynarodowe instytucje finansowe. Parlament ukraiński i PE uczestniczyłyby w niej w charakterze obserwatorów.

Szanowni państwo posłowie, panie przewodniczący, ramy dla unijnego wkładu finansowego opierać się mają na nowym instrumencie RebuildUkraine i na pomocy za pośrednictwem istniejących instrumentów finansowych. Tak jak powiedziałem, wspieramy dokument Komisji. Bardzo proszę Wysoką Komisję o przyjęcie tej informacji.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Sławomir Nitras, który nie może uczestniczyć w dzisiejszych obradach. W związku z tym pani przewodnicząca Agnieszka Pomaska zabierze głos w jego imieniu. Bardzo proszę o sprawozdanie, pani poseł.

Poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący, panie ministrze. Nikomu nie trzeba tłumaczyć, że dokument i przede wszystkim pomoc, a nie dokument, pomoc Ukrainie jest niezwykle potrzebna i bardzo dobrze, że Komisja już dzisiaj myśli o tym, jak będzie wyglądała Ukraina za rok, za 5, za 10 lat i że potrzebuje i będzie potrzebowała wsparcia całej unijnej wspólnoty. Jeśli chodzi o sam dokument, pan minister już go dosyć szczegółowo omówił, ale zwrócę uwagę na to, że komunikat składa się z trzech części, czyli genezy sytuacji, która jest dosyć oczywista, w drugiej części komunikatu podsumowuje zagadnienia pomocy natychmiastowej, a więc pomocy polegającej głównie na niezbędnym wsparciu operacyjnym dla rządu ukraińskiego, pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych i pomocy humanitarnej. Przedstawiono również podejmowane przed 24 lutego działania na rzecz Ukrainy i warto podkreślić, że w latach 2014–2021 środki finansowe dla Ukrainy wyniosły 1,7 mld euro w formie dotacji z Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, 5,6 mld euro w formie pożyczek w ramach pięciu programów pomocy makrofinansowej, 194 mln euro w formie pomocy humanitarnej, 355 mln euro za pośrednictwem instrumentów polityki zagranicznej, natomiast po 24 lutego uruchomiono 4,1 mld euro, które zostały przeznaczone głównie na ogólnie pojętą odporność gospodarczą, społeczną i finansową Ukrainy.

Komisja przewiduje złożenie wniosku w sprawie przydzielenia Ukrainie w 2022 r. wyjątkowej pomocy makrofinansowej w formie pożyczek w wysokości do 9 mld euro, a tę kwotę uzupełni wsparcie pochodzące od innych dwustronnych i wielostronnych partnerów międzynarodowych, w tym G7.

Trzecia część komunikatu Komisji jest poświęcona odbudowie Ukrainy. Głównym instrumentem wsparcia będzie instrument RebuildUkraine stanowiący połączenie dotacji i pożyczek. Instrument ma zostać włączony do budżetu UE, co zapewni przejrzystość, rozliczalność i należyte zarządzanie finansami. Reformy przeprowadzane w ramach instrumentu powinny przyczynić się do integracji ukraińskiej gospodarki z jednolitym rynkiem finansowym, poprawić otoczenie działalności gospodarczej w celu przyciągnięcia bezpośrednich inwestycji zagranicznych, wspierać tworzenie miejsc pracy oraz ułatwić dostosowanie ukraińskiego porządku prawnego do prawa UE. To są takie podstawowe i ogólne informacje co do komunikatu.

Natomiast, jeśli chodzi o informację rządu, to bardzo się cieszę, że pan minister te istotne fragmenty ze stanowiska, które otrzymaliśmy na piśmie, przytoczył, chociaż nie ukrywam, że zaintrygował mnie jeden fragment mówiący o tym, że odbudowa Ukrainy powinna być powiązana z reformami, które zbliżą ukraińską gospodarkę do standardów europejskich w zakresie polityki klimatycznej, cyfryzacji, przestrzegania zasad prawa, w tym zasad przeciwdziałania korupcji i dobrego rządzenia. Chciałam zapytać pana ministra, jaka jest definicja rządu, jeśli chodzi o przestrzeganie zasad prawa, w tym zasad przeciwdziałania korupcji i dobrego rządzenia, bo wiemy, że tutaj Polska i polski rząd nie jest raczej wzorem. A powiem więcej: to polski rząd powinien taką reformę przestrzegania zasad prawa, zasad przeciwdziałania korupcji i dobrego rządzenia przejść. W związku z tym, panie ministrze, kto według pana ministra powinien oceniać, czy Ukraina idzie właściwą drogą, jeśli chodzi o przestrzeganie zasad prawa? Czy ma pan minister jakieś zastrzeżenia co do funkcjonowania unijnych instytucji w tej kwestii albo czy rząd będzie prowadził jakąś aktywną politykę, jeśli chodzi o zmiany zasad czy zmiany nadzoru nad przestrzeganiem zasad prawa w UE? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję pani poseł za przedstawione sprawozdanie.

Otwieram dyskusję. Czy jest ktoś chętny, by się wypowiedzieć w sprawie tego dokumentu? Nie ma. Nie ma żadnych zgłoszeń. Wobec powyższego…

Poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Pan minister jeszcze, bo miałam pytanie.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dobrze. Bardzo proszę. Przepraszam. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MSZ Szymon Szynkowski vel Sęk:

Bardzo chętnie odpowiem. Dziękuję, panie przewodniczący. Dziękuję pani przewodniczącej za przedstawienie tego sprawozdania. Szczerze powiedziawszy, wydaje mi się, że to pytanie wynika z różnicy w spojrzeniu w tej chwili na to, jak na przykład różne kraje członkowskie radzą sobie ze zjawiskiem korupcji. Bo dość powszechna jest ocena, że Polska sytuuje się w gronie tych krajów, które sobie radzą z przeciwdziałaniem korupcji bardzo dobrze. W mojej opinii właśnie Polska może być wzorem dla Ukrainy tym, jak sprawnie za pośrednictwem instytucji specjalnie w tym celu powołanej, czyli Centralnego Biura Antykorupcyjnego, można wyjść z sytuacji kraju, w którym korupcja jest istotnym problemem, i dojść do sytuacji kraju, w którym korupcja jest zjawiskiem w zasadzie marginalnym. Tak wskazuje też wiele ocen europejskich instytucji, które się zajmują badaniem zjawiska korupcji. W związku z tym wydaje mi się właśnie, że możemy być takim pozytywnym przykładem dla Ukrainy, ale też powiem o tym, że postawienie tej tezy, o której wspominałem, nie ma w żadnym stopniu oznaczać warunkowości dla Ukrainy. To znaczy, takiego warunku, który miałby opóźniać proces akcesyjny. Przeciwnie, uważamy właśnie, że aby stymulować proces akcesyjny, potrzebne są pozytywne zachęty i wzory. Myślę, że w ogóle kraje Europy Środkowo-Wschodniej, w tym Polska, mogą być takim pozytywnym wzorem dla Ukrainy, jak mierzyć się z różnymi trudnymi

zjawiskami, wychodząc z czasów dziedzictwa komunizmu po to, żeby móc sprawnie przejść proces akcesyjny. W tym sensie zamierzamy dzielić się naszym doświadczeniem. Robimy to z innymi krajami, będziemy też oczywiście robić w odniesieniu do Ukrainy, bo w naszym interesie jest, aby Ukraina ten proces akcesyjny przeszła jak najsprawniej. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Jeszcze raz pani przewodnicząca. Pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Panie ministrze, prosiłabym, żeby pan minister jeszcze odniósł się do kwestii rządów prawa, bo ten temat pominął.

Natomiast wracając do kwestii ścigania korupcji, 22 listopada 2021 r. Komisja wystosowała list do polskich władz w ramach procedury „pieniądze za praworządność", i z tego listu wynikało, że Polska może stracić fundusze UE, nie tylko z powodu braku niezawisłości sądownictwa i prymatu prawa UE, ale także z powodu braku bezstronności prokuratury i nieskuteczności w ściganiu korupcji na najwyższych szczeblach władzy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję.

Nie wiem, czy pan minister odpowie, bo już ta tematyka…

Sekretarz stanu w MSZ Szymon Szynkowski vel Sęk:

Ale Polska nie straciła tych pieniędzy. Nie uruchomiono tego postępowania, więc jeżeli zamierzamy się teraz zajmować historią bogatej korespondencji między Komisją Europejską a różnymi instytucjami państwa, to możemy tej sprawie pewnie poświęcić odrębne posiedzenie Komisji, żeby zrobić przegląd korespondencji między Komisją Europejską a rządem polskim. Wydaje mi się, że dzisiaj rozmawiamy o czym innym – o wsparciu dla Ukrainy. I Polska takim modelem państwa, które sprawnie przeszło proces akcesyjny, dzisiaj jest lojalnym członkiem UE, może taki wzór stanowić. W kwestii rządów prawa nie mam najmniejszych wątpliwości, że Polska wypełnia zasady rządów prawa. Mam natomiast czasami wątpliwości, czy instytucje europejskie, wyrażanymi przez siebie stanowiskami, zbyt pochopnymi w mojej ocenie, mieszczą się w granicach traktatów i rządów prawa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Nie ma więcej zgłoszeń, wobec powyższego chciałbym zapytać, czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu. Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2022) 233 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Przechodzimy do pkt IV, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady: Opinia Komisji w sprawie wniosku Ukrainy o członkostwo w Unii Europejskiej (COM(2022) 407 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.

Rząd reprezentuje w tym punkcie również pan minister Szymon Szynkowski vel Sęk. Bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w MSZ Szymon Szynkowski vel Sęk:

Dziękuję serdecznie, panie przewodniczący. Szanowni państwo posłowie, przyjęliśmy z zadowoleniem opinię Komisji Europejskiej 17 czerwca w sprawie wniosku Ukrainy o członkostwo w UE, w szczególności zawarte w niej rekomendacje, aby otworzyć przed Ukrainą perspektywę członkostwa i przyznać jej status państwa kandydującego do UE. Liderzy podczas Rady Europejskiej 23 i 24 czerwca okazali jedność, zdecydowanie potwierdzając, że UE jest otwarta na przyjęcie Ukrainy zgodnie z wyborem jej

społeczeństwa, które widzi swoją przyszłość w pokojowej, opartej na demokratycznych wartościach Europie. Warto jednak poświęcić kilka słów temu, jak doszło do tej decyzji i jak wyglądał początek procesu zainicjowania tej idei, aby Ukraina wraz z Mołdawią otrzymały status państw kandydackich.

Szanowni państwo, bezpośrednio po rosyjskiej agresji na Ukrainę, kiedy po raz pierwszy to właśnie ze strony Polski padła ta koncepcja, padł ten pomysł, aby Ukraina mogła liczyć na wsparcie UE, konkretne, nie tylko deklaratywne, aby wymiernym znakiem tego wsparcia było przyznanie Ukrainie statusu państwa kandydackiego. Szanse na to, że taka decyzja będzie możliwa, wydawały się niewielkie. Aktywna postawa w tej sprawie prezydenta RP, premiera rządu RP i wspierających premiera i prezydenta ministerstw lobbing w tej sprawie wśród innych państw, które wyrażały na początku zdystansowane stanowisko, doprowadził do jednomyślnej decyzji wszystkich państw UE w tej sprawie. Gdyby nie polska inicjatywa i zaangażowanie, mogę powiedzieć z całą odpowiedzialnością, podjęcie tej jednomyślnej decyzji w tak szybkim trybie byłoby niezwykle trudne.

Rząd RP docenia dotychczasowe zaangażowanie Ukrainy na rzecz integracji z UE, w tym realizację układu o stowarzyszeniu. Zgadzamy się z ocenami i rekomendacjami Komisji zawartymi w politycznej części *avis*. Oczekujemy obecnie na publikację drugiej części opinii Komisji Europejskiej odnoszącej się do przygotowania Ukrainy do akcesji w poszczególnych rozdziałach negocjacyjnych oraz ocenę spełnienia przez Ukrainę priorytetowych kroków wskazanych w pierwszej części opinii. Władze ukraińskie aktywnie realizują wszystkie wspomniane priorytetowe zalecenia Komisji Europejskiej dotyczące praworządności, walki z korupcją, ograniczenia wpływu oligarchów na życie publiczne i praw osób należących do mniejszości narodowych. Wierzymy, że uda się im to zrobić do końca bieżącego roku, co umożliwi wydanie przez Komisję Europejską pozytywnej drugiej części opinii w grudniu br.

W konkluzjach Rady Europejskiej z czerwca zadecydowano, że postępy Ukrainy na drodze integracji europejskiej będą monitorowane na takich samych zasadach jak postępy państw Bałkanów Zachodnich i Turcji, tzn. będą przygotowywane okresowe raporty w ramach publikowanego corocznie pakietu rozszerzeniowego. Liczymy, że będzie miało to miejsce już w tegorocznym komunikacie Komisji w sprawie rozszerzenia w 2022 r., który będzie opublikowany już niedługo, bo w październiku br. Treść opinii Komisji, a także decyzje Rady Europejskiej są konsekwencją aktywnych działań politycznych i dyplomatycznych Polski oraz państw podobnie myślących. To głównie Czechy, Słowacja, państwa bałtyckie.

Rząd wraz z partnerami z UE zamierza kontynuować swoje aktywne wsparcie polityczne i techniczne dla Ukrainy na jej drodze do pełnego członkostwa w ramach Rady UE, poprzez kontakty dwustronne i wielostronne, jak również wykorzystanie instrumentów wypracowanych już w ramach polityki Partnerstwa Wschodniego. Jesteśmy przekonani, że przyszłość Ukrainy leży w UE zgodnie z wyborem ukraińskich władz i ukraińskiego społeczeństwa. Uprzejmie proszę Wysoką Komisję o przyjęcie tej informacji i stanowiska rządu.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Sylwester Tułajew. Bardzo proszę, panie przewodniczący, o zabranie głosu.

Poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Szanowny panie ministrze, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, omawiając opinię Komisji w sprawie wniosku Ukrainy o członkostwo w UE COM(2022) 407 wersja ostateczna warto przypomnieć, co stało u podstaw, jeżeli chodzi o fundament tej opinii, ale również całości spraw związanych z wnioskiem i z dążeniem Ukrainy do członkostwa w UE. To przede wszystkim właśnie fakt i moment złożenia wniosku przez Ukrainę o członkostwo w UE. Stało się to 28 lutego br., czyli tak naprawdę kilka dni po bestialskim, brutalnym ataku ze strony Rosji. Od tego dnia tak naprawdę Polska podejmowała w sposób niezwykle wyraźny wzmożone działania dyplomatyczne na forum UE w kontaktach dwustronnych z innymi państwami członkowskimi w celu maksymalnego przy-

spieszenia istniejących procedur po stronie UE i jak najszybszego, jak najpilniejszego przyznania Ukrainie statusu państwa kandydującego.

Rzeczywiście te działania podejmowane przez przede wszystkim pana prezydenta Andrzeja Dudę, przez pana premiera Mateusza Morawieckiego, przez cały rząd, również przez parlamentarzystów wszystkich opcji politycznych były naprawdę bardzo mocno widoczne i, jak widzimy, odniosły niesamowity efekt, niesamowity, bardzo pozytywny skutek, że ta decyzja rzeczywiście nastąpiła. Należy zatem z wielkim zadowoleniem przyjąć tę opinię Komisji Europejskiej z dnia 17 czerwca 2022 r. w sprawie wniosku Ukrainy o członkostwo w UE. Myślę tu przede wszystkim o bardzo pozytywnych rekomendacjach, które znalazły się w tej opinii. Rzeczywiście wszystko to bardzo mocno otwiera przed Ukrainą perspektywę członkostwa i przyznania jej statusu państwa kandydującego.

Należy również pozytywnie ocenić przyjęty w opinii sposób sformułowania priorytetowych kroków, które powinny zostać zrealizowane przez Ukrainę w pierwszej kolejności na drodze do UE. Warto tu docenić elastyczne podejście Komisji Europejskiej i znalezienie takiego rozwiązania, które umożliwiło podjęcie stosunkowo szybko przez Rade Europejską politycznej decyzji opartej na ocenach merytorycznych.

Analizując dzisiaj tę opinię, warto zaznaczyć, że jest to pierwsza część. Czekamy na publikację drugiej części opinii Komisji Europejskiej, która będzie się odnosić do przygotowania Ukrainy do akcesji w poszczególnych obszarach negocjacyjnych. Mam nadzieję, że – tak jak powiedział pan minister – ta opinia zostanie opublikowana terminowo.

Właściwie pan minister powiedział w tej sprawie bardzo dużo, bardzo szczegółowo i bardzo konkretnie, wypowiadając się na ten temat. Wypada mi tylko zgodzić się i przedstawić pozytywną opinię co do stanowiska rządu. A na potwierdzenie moich słów, które przed chwilą wypowiedziałem, jest konkluzja BAS, która w jednym z ostatnich swoich sformułowań mówi o tym, że informacja przygotowana przez Radę Ministrów została przygotowana na wysokim poziomie merytorycznym i nie budzi zastrzeżeń. Proszę Wysoką Komisję o przyjęcie tej opinii oraz odnoszącego się do dokumentu stanowiska rządu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi za przedstawione sprawozdanie.

Otwieram dyskusję w tym momencie. Zgłosił się już pan poseł Jacek Protasiewicz. Jeśli ktoś z państwa jeszcze, to bardzo proszę. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Jacek Protasiewicz (KP):

Dziękuję, panie przewodniczący. Dziękuję również panu ministrowi za zwięzłą informację. Zacznę od tego, że mnie oczywiście bardzo cieszy zarówno generalna wymowa dokumentu, który z optymizmem patrzy na przyszłość pełnej integracji Ukrainy z UE, jak i na fakt, że nie tylko wyrażona jest polityczna opinia, wola, deklaracja, ale również będą rozpoczęte kroki bardzo praktyczne w postaci szczegółowych negocjacji dotyczących poszczególnych sektorów, które powinny być przedmiotem uzgodnień, a następnie dostosowania ukraińskiego prawa do wymogów *acquis communautaire*.

Chciałbym pana ministra zapytać, i to pytanie, broń Boże, nie ma żadnego nacechowania politycznego, czy jest taka refleksja wśród ministrów, bo rozumiem, że pan bierze udział w posiedzeniu Rady ministrów spraw zagranicznych czy Rady ds. Ogólnych, bo nawet jeśli wszystko będzie wynegocjowane i, powiedzmy, nawet jeżeli Ukraina w sposób prawny, przejrzysty, transparentny, braku korupcji, gospodarczy będzie przygotowana do akcesji, to dopóki nie będzie uregulowana kwestia granicy, a widać, że dzisiaj jakiejś realistycznej perspektywy ta kwestia nie ma przed sobą, to czy ta refleksja istnieje. Co zrobić w sytuacji kandydata, nawet zdeterminowanego, gotowego do członkostwa, nawet jeśli jest wola po stronie UE, jeśli nie będzie traktatów granicznych finalizujących kwestie wschodniej i południowej granicy pomiędzy Republiką Ukraińską a Federacją Rosyjską?

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi.

Czy jeszcze są państwo posłowie, którzy by chcieli zadać pytanie w tym punkcie? Nie ma. Panie ministrze, proszę odpowiedzieć.

Sekretarz stanu w MSZ Szymon Szynkowski vel Sęk:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowny panie pośle, oczywiście dzisiaj Ukraina oprócz uzyskania status quo kandydata cały czas ma jeszcze długą drogę do UE i wszyscy są tego doskonale świadomi, także sama Ukraina, jak wiele wysiłku trzeba jeszcze wykonać, żeby tę drogę przejść. Natomiast naszym zadaniem jest w tej chwili szukanie możliwości przyspieszenia tej ścieżki, a nie szukanie powodów, dla których można by jeszcze ten proces zatrzymać. Akurat sądzę, że kwestia granicy nie powinna być takim powodem, takim warunkiem sine qua non braku możliwości dokonania postępu w tej sprawie.

Zwracam uwagę, że Cypr ma również nieuregulowany w tym sensie status graniczny, bo jest część okupowana, tak zwana, nieuznawana przez społeczność międzynarodową, Turecka Republika Cypru Północnego, która obejmuje swoim obszarem chyba jedną trzecią wyspy, jeśli dobrze pamiętam. Mimo to Cypr jest państwem członkowskim UE. Był ten temat podejmowany w procesie akcesyjnym przed rokiem 2004 i jednak Cypr dostąpił możliwości najpierw statusu państwa kandydackiego, a następnie członka UE od 2004 r. W związku z tym to jest oczywiście jakiś element, który musi być brany pod uwagę w rozmowach akcesyjnych, natomiast nie jest to przeszkoda, która miałaby stanąć Ukrainie na drodze do ostatecznego członkostwa w UE.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi za udzieloną odpowiedź.

Więcej zgłoszeń nie było, nie widzę, nie słyszę. Wobec powyższego pytam, czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu. Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2022) 407 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV.

Przechodzimy do pkt V, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady: Opinia Komisji w sprawie wniosku Gruzji o członkostwo w Unii Europejskiej (COM(2022) 405 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd reprezentuje pan minister Szymon Szynkowski vel Sęk. Bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w MSZ Szymon Szynkowski vel Sęk:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo posłowie, rząd RP zasadniczo pozytywnie ocenia opinię Komisji Europejskiej z czerwca w sprawie wniosku Gruzji o członkostwo w UE. W szczególności pozytywnie oceniamy rekomendację, aby otworzyć przed Gruzją perspektywę członkostwa w UE. Ze zrozumieniem przyjmujemy sformułowane przez Komisję Europejską warunki, które powinny być spełnione przed przyznaniem Gruzji statusu państwa kandydującego do członkostwa, dotyczące między innymi polaryzacji politycznej, reformy sądownictwa i walki z korupcją. Liczymy na ich szybkie spełnienie przez rząd Gruzji i przyznanie jej statusu państwa kandydującego.

Rząd RP odnotowuje zdecydowane i jednoznaczne prounijne stanowisko gruzińskiego społeczeństwa. Jeszcze przed publikacją opinii Komisji Europejskiej odbywały się wiece poparcia dla członkostwa Gruzji w UE. Kolejne liczne manifestacje proeuropejskie odbyły się w Gruzji, gdy Rada Europejska przyznała, potwierdziła perspektywę członkostwa, mimo że nie przyznała Gruzji statusu kraju kandydującego. Polska okazała polityczne wsparcie dla wniosku Gruzji o członkostwo w UE. Doceniamy dotychczasowe zaangażowanie Gruzji na rzecz integracji z UE zarówno w wymiarze dwustronnym, w tym realizacje umowy stowarzyszeniowej, jak i w ramach polityki Partnerstwa Wschodniego. Jednocześnie jesteśmy świadomi, że mimo tych osiągnięć utrzymująca się polaryzacja polityczna wpływająca na dynamikę i trwałość reform miała decydujące znaczenie dla rekomendacji Komisji Europejskiej i nieudzielenia Gruzji na tym etapie statusu państwa kandydującego do UE. Zgadzamy się z ocenami Komisji Europejskiej zawartymi w politycznej opinii *avis*.

Rada Europejska na posiedzeniu w czerwcu postanowiła, że postępy Gruzji na drodze do integracji europejskiej będą monitorowane na takich samych zasadach jak postępy

państw Bałkanów Zachodnich i Turcji, tzn. w ramach okresowych raportów corocznych pakietu rozszerzeniowego. Liczymy, że będzie to miało miejsce w niedługim czasie. W ostatnich latach miało to miejsce w październiku. W tym roku też liczymy i będziemy czekać na tę opinię w październiku.

Rząd RP zamierza kontynuować swoje wsparcie polityczne i techniczne dla Gruzji na jej drodze do pełnego członkostwa w UE. Polska wielokrotnie potwierdzała swoje poparcie dla europejskich aspiracji Gruzji, która od 2009 r. objęta jest polityką Partnerstwa Wschodniego. Będziemy nadal zabiegać, by proces integracji europejskiej przebiegał dynamicznie i by kwestia ta pozostawała w centrum zainteresowania UE. Dotychczasowe działania po stronie instytucji UE w związku ze złożeniem przez Gruzję wniosku o członkostwo przebiegały w bezprecedensowo szybkim tempie. Liczymy na podobnie sprawne działania na kolejnych etapach procesu akcesyjnego Gruzji. Rząd RP jest przekonany, że przyszłość Gruzji leży w UE, zgodnie z wyborem gruzińskich władz i gruzińskiego społeczeństwa. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pani poseł Anna Kwiecień. Bardzo proszę, pani poseł, o zabranie głosu.

Poseł Anna Kwiecień (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, dokument, który zaprezentował pan minister, jest dokumentem konsultacyjnym. Wiemy doskonale, że w UE pewne sprawy związane z przyjmowaniem czy też decydowaniem o tym, że takie państwa jak Mołdawia, Ukraina czy też Gruzja staną się państwami kandydującymi, to wynik tego, że 24 lutego doszło do ataku na Ukrainę. W związku z tym te wszystkie prace bardzo mocno przyspieszyły.

Tak jak już dzisiaj było tu mówione, Ukraina i Mołdawia stały się państwami kandydującymi, natomiast Gruzja jeszcze nie osiągnęła tego statusu. Nie osiągnęła, dlatego że są pewne problemy związane z dość dużą polaryzacją sceny politycznej w Gruzji, a poza tym Gruzja musi jeszcze zdecydowanie bardziej stanowczo opowiadać się po stronie demokratycznych wartości, takich jak są wystandaryzowane w UE.

W tym dokumencie wskazano sześć istotnych obszarów, które muszą zostać zrealizowane ze strony Gruzji. One są ubrane w takie słowo klaster i to są kwestie dotyczące praw podstawowych, rynek wewnętrzny, konkurencyjność i wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, zielona agenda i zrównoważona łączność, zasoby, rolnictwo, spójność i stosunki zewnętrzne. To są obszary, co do których Komisja wskazuje, że Gruzja musi jeszcze bardzo wiele zrobić. Jest tam dwanaście takich szczegółowych rozwiązań, które wskazane są w tym dokumencie. Szanowni państwo, mamy nadzieję, że Gruzja w przyszłości stanie się członkiem UE, w momencie kiedy po prostu zrealizuje te wskazane priorytety.

Sam dokument przygotowany przez rząd, podobnie jak wcześniejszy, jest oceniany bardzo wysoko. Szczegółowo są wymienione te obszary i właściwie mogę powiedzieć to samo co we wcześniejszej ocenie, że informacja przygotowana przez Radę Ministrów została przygotowana na wysokim poziomie merytorycznym i nie budzi zastrzeżeń. Proszę Wysoką Komisję o poparcie stanowiska rządu.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję pani poseł za przedstawione sprawozdanie.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś chciałby się wypowiedzieć w tym temacie? Nie widzę, nie słyszę. Wobec powyższego pytam, czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu. Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informacje rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2022) 405 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt V.

Przechodzimy do pkt VI, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady: Opinia Komisji w sprawie

wniosku Republiki Mołdawii o członkostwo w Unii Europejskiej (COM(2022) 406 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.

Rząd reprezentuje również pan minister Szymon Szynkowski vel Sęk. Bardzo proszę, panie ministrze, o zabranie głosu.

Sekretarz stanu w MSZ Szymon Szynkowski vel Sęk:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo posłowie, w ten sposób dochodzimy do ostatniego kraju, który jest przedmiotem naszych rozważań i przedmiotem rozważań krajów członkowskich UE, jak chodzi o proces rozszerzeniowy UE. Z zadowoleniem przyjęliśmy opinię Komisji Europejskiej z czerwca w sprawie wniosku Republiki Mołdawii o członkostwo, a także rekomendację, by otworzyć przed Mołdawią perspektywę członkostwa i przyznać jej status państwa kandydującego. Rada Europejska, podobnie jak w przypadku Ukrainy, jednomyślnie potwierdziła, że UE jest otwarta na przyjęcie Mołdawii zgodnie z wyborem jej społeczeństwa, które widzi przyszłość w pokojowej opartej na demokratycznych wartościach Europie.

Polska okazała polityczne wsparcie dla wniosku Republiki Mołdawii o członkostwo w UE. Doceniamy dotychczasowe zaangażowanie Republiki Mołdawii na rzecz integracji z UE, w tym realizację układu o stowarzyszeniu. Zgadzamy się z ocenami i rekomendacjami Komisji zawartymi w politycznej części *avis*.

Warto tu jeszcze, szanowni państwo, podkreślić, że oczywiście w tej szczególnej sytuacji jest Ukraina, będąc ofiarą rosyjskiej napaści, natomiast nie możemy też zapominać o niewielkiej, nieco ponad 2,5-milionowej Mołdawii, która po pierwsze, cały czas mierzy się z problemem ambicji terytorialnych Federacji Rosyjskiej, które uzewnętrzniają się w sytuacji w Naddniestrzu. Z drugiej strony, po agresji na Ukrainę w tym kraju istnieje realna obawa co do możliwej agresji, możliwej agresywnej polityki Federacji Rosyjskiej wymierzonej w ten kraj. Stąd też wynika chęć szybkiego wejścia na ścieżkę akcesyjną i stąd też wyrażaliśmy w naszej opinii, mówił o tym prezydent Andrzej Duda podczas swoich licznych spotkań z panią prezydent Maią Sandu, wsparcie dla Mołdawii jako dla państwa, które powinno uzyskać status kandydacki. I to też była polska inicjatywa i polskie zaangażowanie. Cieszymy się w związku z tym szczególnie z tej decyzji Rady Europejskiej z czerwca.

Rząd RP zamierza wraz z partnerami z UE kontynuować swoje wsparcie polityczne i techniczne dla Mołdawii na jej drodze do pełnego członkostwa w UE w ramach Rady UE, współpracy bilateralnej, wielostronnej, a także wykorzystując instrumenty wypracowane w ramach polityki Partnerstwa Wschodniego. Wielokrotnie potwierdzaliśmy, już to wspominałem, poparcie dla europejskich aspiracji Republiki Mołdawii, ale to nie kwestia ostatnich miesięcy, tylko Mołdawia jest krajem Partnerstwa Wschodniego od 2009 r., czego również Polska była inicjatorem, i oczywiście w ramach tej formuły od 2009 r. wspieramy Mołdawię. Będziemy nadal zabiegać, by proces integracji europejskiej przebiegał dynamicznie i żeby ta kwestia pozostawała w centrum zainteresowania UE. Dotychczasowe działania po stronie instytucji europejskich w związku ze złożeniem przez trzy nowe państwa wniosków o członkostwo przebiegały w bezprecedensowo szybkim tempie. Liczymy na podobnie sprawne procedowanie na kolejnych etapach procesu akcesyjnego. Jesteśmy przekonani, że przyszłość Republiki Mołdawii leży w UE, zgodnie z wyborem mołdawskich władz i mołdawskiego społeczeństwa. Dziękuje serdecznie za wysłuchanie.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Krzysztof Lipiec. Bardzo proszę, panie pośle, o zabranie głosu.

Poseł Krzysztof Lipiec (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam zaszczyt zarekomendować Wysokiej Komisji poparcie stanowiska rządu wobec dokumentu Komisji Europejskiej, który to dokument jest komunikatem zawierającym opinię w sprawie wniosku Republiki Mołdawii o nadanie statusu członkowskiego w UE. Pan minister bardzo dokładnie przekazał informacje, które w jakimś sensie stanowią też historię dochodzenia

Republiki Mołdawii do takiego stanu, w jakim dzisiaj w kontekście procesu integracyjnego się znajduje. Chcę też od razu zaznaczyć, że polski rząd bardzo aktywnie działał w tym kierunku, aby te trzy kraje, jakimi są Ukraina, Gruzja, Mołdawia, uzyskały jak najszybciej status członkowski w UE, oczywiście po spełnieniu wszelkiego rodzaju wymogów, które są określone przepisami prawa unijnego, czyli przepisami traktatów.

Polski rząd popiera tę opinię, która została przygotowana przez Komisję Europejską dla PE i Rady w sprawie wniosku Republiki Mołdawii o przyznanie statusu członka UE. Oczywiście w tej chwili po tym komunikacie będą czynione dogłębne działania ze strony Komisji Europejskiej, która będzie sprawdzała inne uwarunkowania w poszczególnych segmentach, w jaki sposób Mołdawia wypełnia te wszystkie dyspozycje zawarte w przepisach prawa UE. Tak więc bardzo proszę Wysoką Komisję o pozytywną opinię dla stanowiska rządu wobec komunikatu Komisji Europejskiej w sprawie wniosku o nadanie statusu członkowskiego Republiki Mołdawii w UE. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Nie widzę chętnych do zabrania głosu, wobec powyższego pytam, czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu. Sprzeciwu nie ma. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2022) 406 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt VI.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tym momencie? Nie ma chętnych. Stwierdzam, że tym samym porządek dzienny został wyczerpany. Protokół z dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Dziękuję wszystkim państwu za udział w posiedzeniu i zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję ślicznie.